

У К Р А Ї Н А
ОПОРНИЙ ЗАКЛАД «ПІДГАСЦЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ
ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ ПІДГАСЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ»
вул. В. Стуса, 1, м. Підгайці 48000
e-mail: pidhaitsi@ukr.net Код ЄДРПОУ 21138866

Н А К А З

18.04.2023

м. Підгайці

№ 114 - од

*Про профілактику суїцидальних
проявів серед дітей опорного закладу
та філій*

На виконання листа Міністерства освіти і науки України від 02.08.2022 №1/8794-22 «Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти в 2022-2023 навчальному році», листа Головного управління № 6932/02/11-01-30 від 24.03.2023 «Про профілактику суїцидальних проявів серед дітей, учнівської та студентської молоді», листа Міністерства освіти і науки України від 28.03.2014 №1/9-179 «Щодо профілактики суїцидальних тенденцій серед учнів», листа Міністерства освіти і науки України від 13.06.2017 №1/13-474 «Щодо вжиття превентивних заходів з профілактики суїцидальної поведінки дітей та учнів», листа Міністерства освіти і науки України від 10.03.2021 №1/9-128 «Щодо необхідності проведення додаткових профілактичних заходів середовищі дітей та підвищення обізнаності батьків» та з метою психологічної підтримки дітей в умовах війни, наданні психологічної допомоги у подоланні стресу, переживанні втрати, горя, печалі та страждання, психотерапевтичній роботі з дітьми, які втратили батьків, домівки, здоров'я та зазнали ушкоджень, пережили бомбардування, стали біженцями, внутрішньо переміщеними особами, в опорному закладі та філіях організовано ряд заходів з даного напрямку (додаток).

НАКАЗУЮ:

1. Психологічній службі опорного закладу, класним керівникам опорного закладу та філій:

1.1. Опрацювати корисні посилання щодо допомоги та підтримки в ситуаціях насильства, торгівлі людьми, складних життєвих обставинах, щодо допомоги у разі кібербулінгу.

До 25.04.2023

1.2. Розмістити зазначені посилання в електронному кабінеті психолога/соціального педагога та довести до відома учасників освітнього процесу.

До 25.04.2023

1.3. Опрацювати навчально-методичні матеріали та використовувати в роботі:

Рибалка В. Психологічна профілактика суїцидальних тенденцій проблемної особистості;

Артеменко Т. Б. Нові мережеві небезпеки як соціальні виклики сьогодення; Брайченко Т. В., Дудіна Н. М. Небезпечні інтернет-групи, ігри, квести, челенджі.

Методичні рекомендації; Небезпечні квести для дітей: профілактика залучення. Методичні рекомендації; Пріоритет – життя: методичні рекомендації по роботі з суїцидальними явищами тощо,

завантажити матеріали за посиланням
<https://drive.google.com/drive/folders/1fHFLhmL0ht1aL1EiE7L2WSZivKKtjYW5?usp=sharing>

До 25.04.2023

1.4. Проводити профілактичні заходи щодо запобігання суїцидальним намірам у дітей та молоді.

Постійно

1.5. Провести батьківські зустрічі на тему «Що робити, а чого не варто» з метою висвітлення рекомендацій для батьків щодо надання психологічної підтримки дітям.

До 30.05.2023

2. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора

Директор опорного закладу

Галина ТАРАС

З наказом ознайомлені:

Галина Бойко

Ольга Семенець

Галина Сулятицька

Валерій Яценюк

Додаток
до наказу опорного закладу
від 14.04.23р. №114-од

ДОВІДКА
про профілактику суїцидальних проявів серед дітей
опорного закладу та філій

На виконання листа Міністерства освіти і науки України від 02.08.2022 №1/8794-22 «Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти в 2022-2023 навчальному році», листа Головного управління № 6932/02/11-01-30 від 24.03.2023 «Про профілактику суїцидальних проявів серед дітей, учнівської та студентської молоді», листа Міністерства освіти і науки України від 28.03.2014 №1/9-179 «Щодо профілактики суїцидальних тенденцій серед учнів», листа Міністерства освіти і науки України від 13.06.2017 №1/13-474 «Щодо вжиття превентивних заходів з профілактики суїцидальної поведінки дітей та учнів», листа Міністерства освіти і науки України від 10.03.2021 №1/9-128 «Щодо необхідності проведення додаткових профілактичних заходів у середовищі дітей та підвищення обізнаності батьків» та з метою психологічної підтримки дітей в умовах війни, наданні психологічної допомоги у подоланні стресу, переживанні втрати, горя, печалі та страждання, психотерапевтичній роботі з дітьми, які втратили батьків, домівки, здоров'я та зазнали ушкоджень, пережили бомбардування, стали біженцями, внутрішньопереміщеними особами, в опорному закладі та філіях організовано ряд заходів з даного напрямку.

Головним пріоритетом у здійсненні освітнього процесу є піклування про життя та здоров'я здобувачів освіти. Тому у нашому закладі організовано діяльність всієї команди супроводу освітнього процесу: класні керівники безпосередньо взаємодіють із дітьми, отримують інформацію щодо їх благополуччя та психологічного комфорту. Працівники психологічної служби виявляють та досліджують ступінь негараздів у розвитку особистості; соціальні дисфункції в окремо взятому дитячому колективі або родинні деформації. Практичний психолог Яценюк В.В., працює окремо, індивідуально з учнями, які потребують особливої психологічної уваги - діти з сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, діти з ускладненнями особистісної сфери, діти з девіантною поведінкою тощо. Валерій Валерійович включає дітей з даних груп групову роботу та здійснює вплив на учнівський колектив, гармонізує стосунки у дитячих групах.

Представниками психологічної служби не акцентується увага підлітків на проблемі самогубства, самоушкоджень і героїзації різних форм ризикованої поведінки. Не розглядають будь-які конкретні випадки здійснення самоушкоджень, суїциду, не використовують термін «суїцид» ні в назві заходу, ні під час групової дискусії. Систематично проводяться тестування, діагностика виявлення схильності до суїцидальної поведінки підлітків. Організували для учнів перегляд та обговорення відеороликів «Станція призначення – життя», «Шкідливі ігри в Тік-Ток», «Життя – прекрасне».

Із метою запобігання участі неповнолітніх у небезпечних суїцидальних групах (іграх), квестах, контентах соціальних мереж «Фейсбук», «Instagram», «Тік-Ток» тощо як «Біжи або помри», «Синій Кит», «f57», «f58», «Червона сова» та інших, практичним психологом проведено: заняття з елементами тренінгу з учнями 7-их класів на тему «Життя людини – найвища цінність»; з учнями 8-А класу «Особиста цінність та безпека»; круглий стіл «Ідеал сучасної людини» з учнями 9-го класу; «Емоційні стани: негативні, позитивні» з учнями 5-их класів «Долаємо непорозуміння разом: підтримуємо та допомагаємо».

Також організовано диспут з учнями 6-их класів «Бережемо себе – цінуємо життя»; заняття з елементами тренінгу «Шкідливий та корисний інтернет-контент» з учнями 8-их класів.

Класні керівники проводять заняття, бесіди для учнів на теми, які підтримують цінність життя, формують продуктивні способи виходу зі стресу, культивують позитивну життєву філософію: «Я – це Я», «Безпечний інтернет: правила поведінки», «Жити – це здорово», «Радіємо життю!», «Цінності людського життя». Виховну діяльність спрямовують на формування в учнів впевненості у собі, позитивного ставлення до життя, покращення комунікативних вмінь та підвищення самооцінки.

Інформація для дітей та інформація і батьків відрізняється своїм змістом, характером. Не обговорюється питання самогубства на батьківських зборах, класних годинах тощо, бо часто ціна подібних заходів – життя когось із підлітків, оскільки в підлітковому середовищі можливе повторення суїцидальних спроб за механізмом наслідування, зараження, реакції протесту. Ознаки депресії, зміни у вживанні їжі, порушення сну, тривожність, неврівноваженість, втрата інтересу до діяльності, проблеми в навчальному закладі, пропуски уроків, емоційні вибухи чи інша поведінка, не властива дитині, повинна змусити батьків або осіб, що їх замінюють, дорослим, які беруть участь у вихованні дитини, варто приділяти більше уваги психологічному стану дитини, підтримати та надати допомогу таким дітям.

Психологічною службою, класними керівниками, надаються рекомендації батькам про необхідність посилення батьківської уваги до власних дітей і проблем, пов'язаних з особливостями підліткового віку, здійснення батьківського контролю за місцезнаходженням і зайнятістю дітей, спостереження за їх психоемоційним станом. Зокрема, щоб підлітки не потрапили в групи ризику, батькам треба більше уваги приділяти психологічному стану дитини, встановити функцію «батьківський контроль на всіх гаджетах дитини за її згодою, перевіряти акаунти дитини в соцмережах, поставивши її до відома, перевіряти шкіру дитини на наявність тілесних ушкоджень, особливо порізів, у разі виявлення, з'ясувати, за яких обставин вони з'явилися. Варто час від часу перевіряти і стежити за групами, до яких долучився підліток, обов'язково переглядати фото і відеофайли з гаджетів дитини, звертати увагу на коло спілкування підлітка, стежити, щоб у вільний час дитина була зайнята чимось корисним, наприклад, відвідувала спортивні або культурно-мистецькі секції, гуртки. Проведені батьківські зустрічі «Як допомогти», на яких сконцентрована увага батьків на різкій зміні в поведінці дитини, наприклад, активний підліток може стати замкнутим та заглибитись у себе, нерішучий може здійснювати надзвичайно ризиковані вчинки, на

словесних погрозах. Батьки повинні спостерігати і за незвичними покупками, різного роду адикціями, роздаванням власних речей, проявам у малюнках, поезії, записах у щоденнику, прослуховування дивної музики, замаскованим висловам, погрозам, які повинні сприйматися серйозно.

Рекомендувати батькам організувати дітям:

- здорове харчування (багато свіжих фруктів та овочів);
- питний режим (не менше 2 л на день);
- нормоване фізичне навантаження;
- повноцінний відпочинок, достатній сон;
- дозований час перегляду телевізора та занять із комп'ютером;
- контроль за змістом телепрограм, комп'ютерних дисків, відеоігор, книг та журналів тощо;
- заборону на лихослів'я у домашньому колі;
- формувати відразу до алкоголю, паління, наркотиків, нецензурної лайки;
- допомагати у виборі якісного кола спілкування, гідних друзів;
- розвивати постійні дружні стосунки в сім'ї, непідробний інтерес до справ та внутрішнього світу дитини, готовність у будь-який момент прийти на допомогу;
- підвищувати авторитет батьків у сім'ї, встановлювати розумні правила та вимоги, запровадити чіткий перелік обмежень та заборон;
- ставити перед дитиною досяжні цілі, допомагати у виборі оптимального життєвого шляху;
- спільно долати труднощі та перешкоди, культивувати творчий підхід до розв'язання проблемних ситуацій;
- вірити в дитину, в її найкращі риси та сторони особистості;
- виявляти до дитини ніжні почуття, турботу й увагу;
- виробляти позитивне мислення, виховувати любов до життя.

У разі підозри на суїцидальні наміри з боку дитини, батьки дитини, щоденно, постійно тримають в полі зору стан дитини та її поведінку. Заклад надає педагогічну і психологічну допомогу - педагоги допомагають подолати думки про самогубство як єдиний прийнятний спосіб виходу з важкого становища, розмовляють з дитиною, знижуючи емоційне напруження, пропонують давати волю сльозам, як наодинці, так і у присутності інших людей, зберігають турботливе відношення, конструктивні підходи, вселяють надію, не залишають людину одну, використовують засоби піднесення цінності особистості дитини, її життя, залучають спеціалістів зовні.